

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет економічний
Кафедра обліку і аудиту

Затверджено

На засіданні кафедри обліку і аудиту
факультету економічного
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 10 від 1 лютого 2021 р.)

Завідувач кафедри

_____ проф., д.е.н. Ковалюк О. М

Силабус з навчальної дисципліни

“Обліково-аналітичні системи суб’єктів господарювання”,
що викладається в межах ОПІ першого (бакалаврського) рівня вищої
освіти за вільним вибором студентів усіх спеціальностей заочної форми
навчання

2021-2022 навчального року

Назва курсу	Обліково-аналітичні системи суб'єктів господарювання
Адреса викладання курсу	Проспект Свободи, 18, м. Львів
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Економічний факультет, кафедра обліку і аудиту
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	ДВВС циклу загальної підготовки
Викладачі курсу	Швець Володимир Євгенович, кандидат економічних наук, доцент, професор кафедри обліку і аудиту
Контактна інформація викладачів	Volodymyr.Shvets@lnu.edu.ua, shwe@ukr.net , Viber (+380972777106) м. Львів, проспект Свободи, 18, к.202.
Консультації по курсу відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю). Також можливі он-лайн консультації через Viber чи WhatsApp. Для погодження часу он-лайн консультацій необхідно написати на електронну пошту викладачеві або телефонувати заздалегідь (не пізніше одного робочого дня).
Сторінка курсу	https://econom.lnu.edu.ua/course/oblikovo-analitychni-systemy-071-oblik-i-opodatkuvannia
Інформація про курс	Курс розроблено таким чином, щоб надати студентам знання з організації та методики економічного аналізу у системі управління суб'єктами господарювання.
Коротка анотація курсу	Дисципліна “Обліково-аналітичні системи суб'єктів господарювання” (ОАС СГ) є дисципліною вільного вибору студента циклу гуманітарної та соціально-економічної підготовки для освітньої наукової програми з підготовки бакалавра, яка викладається в 6-му семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS). Запропонований курс має прикладне спрямування, так як дає змогу студентам ознайомитися з основами організації та функціонування обліково-аналітичних систем суб'єктів господарювання у різних сферах діяльності та форм власності в Україні, визначити зміст, правове забезпечення та методичні основи кожної підсистеми: облікової, аналітичної, контрольно-аудиторської.
Мета та цілі курсу	Метою вивчення дисципліни “Обліково-аналітичні системи суб'єктів господарювання” є формування теоретичних знань з організації і методики функціонування ОАС суб'єктів господарювання та здобуття практичних навичок їх застосування для забезпечення управлінських рішень. Серед основних проблемних питань дисципліни: принципи сприйняття та порядок відображення в обліку та звітності на прикладі підприємства господарських операцій, організація економічного аналізу діяльності господарюючих суб'єктів, організація та методи контрольно-аудиторської роботи у залежності від форм оподаткування.
Література для вивчення дисципліни	Основна література: 1. Закон України Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : від 16.07.1999 року № 996–XIV. URL: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=996-14

	<p>2. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 30.11. 1999 р. №291 (зі змінами). URL : http://zakon1.rada.gov.ua/go/z0893-99.</p> <p>3. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку // Верховна Рада України. URL : http://zakon1.rada.gov.ua.</p> <p>4. Ковалюк О.М., Бандура З.Л., Вейкрута Л.С. Економічний аналіз і аудит: Навчальний посібник /Ковалюк О.М., Бандура З.Л., Вейкрута Л.С.// - Львів: ЛНУ ім. І.Франка, 2014.-283 с.</p> <p>5. Мних Є.В. Економічний аналіз: підручник / Є.В. Мних. – К.: Знання, 2011. – 630 с.</p> <p>6. Модернізація аналізу фінансової звітності суб'єктів господарювання в умовах інноваційного розвитку економіки України : монографія / за заг. та наук. ред. д.е.н., проф. Л.М. Кіндрацької. Київ : КНЕУ, 2017. 481 с.</p> <p>7. Проблеми теорії та практики обліково-аналітичних наук / За заг. ред. д-ра екон. наук, проф. О. Ковалюка і канд. екон. наук, проф. В. Швеця. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2017. – 440 с.</p> <p>8. Швець В. Є. Розвиток обліково-аналітичних систем суб'єктів господарювання в Україні : монографія / Володимир Швець. – Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2010. – 448 с.</p> <p>9. Швець В. Теоретико-методологічні основи формування обліково-аналітичних систем суб'єктів господарювання в Україні // Збірник наук.праць ЛНУ ім. І. Франка: Формування ринкової економіки в Україні. – Вип. 37, частина 2. – Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2017. – С. 246-252.</p> <p>10. Zabolotskyu, T., Vitlinskyu, V., Shvets, V. (Ukraine). Optimality of the minimum VaR portfolio using CVaR as a risk proxy in the context of transition to Basel III: methodology and empirical study. Economic Annals-XXI: Volume 174, Issue 11-12 December 28, 2018. P. 43-50. doi: https://doi.org/10.21003/ea.V174-07</p> <p>11. Shvets V. Accounting Book of the Lviv Mint (1656–1657) as a Source of Accounting and Analytical Experience in Managing Business Entities in Emergencies EEM. 2020; Volume 7, Number 2 : pp. 33 – 45. URL: http://science.lpnu.ua/eem/all-volumes-and-issues/volume-7-number-2-2020/accounting-book-lviv-mint-1656-1657-source.</p> <p>12. Shvets V., Shevtsiv L., Mishchuk N., Melnyk B., Humen Yu., Mudrak M. Investment Attractiveness of Land Resources of Ukraine // 10th International Conference "Advanced Computer Information Technologies" ACIT'2020 – Doggendorf, 16-18 September 2020; p. 699-703. Scopus.</p>
Тривалість курсу	90 год.
Обсяг курсу	Заочне навчання: 10 годин аудиторних занять. З них 6 години лекцій, 4 годин практичних занять і 80 годин самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	Після завершення цього курсу студент буде : знати й розуміти: - основні етапи виникнення та розвитку обліково-аналітичних систем суб'єктів господарювання;

	<ul style="list-style-type: none"> - нормативно-правове забезпечення діяльності обліково-аналітичних систем суб'єктів господарювання в Україні; - методи застосовувані в обліково-аналітичних системах суб'єктів господарювання; - методика функціонування облікової підсистеми в ОАС СГ; - методика проведення аналізу та контролю в обліково-аналітичних системах суб'єктів господарювання; - актуальні проблемні теорії і практики ОАС СГ та можливі шляхи їх вирішення. <p>уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - застосовувати методи обліку, аналізу і контролю діяльності суб'єктів господарювання; - відображати господарські операції в обліковій підсистемі; - проводити аналіз активів, капіталу і зобов'язань підприємств; - проводити внутрішній контроль діяльності суб'єктів господарювання - оформлювати результати контролю діяльності суб'єктів господарювання. - розробляти імітаційно-змістовні моделі формування ОАС СГ в окремих видах діяльності, наближених до майбутнього фаху.
Ключові слова	ОАС СГ, облікова підсистема, підсистема економічного аналізу, контроль, аудит.
Формат курсу	Заочний
	Проведення лекцій, практичних занять і консультацій для кращого розуміння тем
Теми	подано у формі СХЕМИ КУРСУ*
Підсумковий контроль, форма	залік у кінці семестру, комбінований.
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з інформатики, макро- і мікроекономіки; правознавства, теорії обліку, статистики, достатніх для сприйняття категоріального апарату щодо розуміння основ функціонування ОАС СГ.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	<ul style="list-style-type: none"> - за джерелом передавання та сприйняттям студентами навчальної інформації: словесні (лекції, дискусії), наочні (ілюстрації, презентації), практичні методи (тестові завдання, вирішення практичних задач, виконання індивідуальної науково-дослідної роботи), - за логікою передавання та сприйняття студентами навчальної інформації: індуктивні та дедуктивні методи; - за стимулюванням навчально-пізнавальної діяльності: методи стимулювання пізнавальних потреб, методи стимулювання обов'язку, відповідальності, доброчесності.
Необхідне обладнання	Вивчення курсу не потребує використання програмного забезпечення, окрім загальнонавчаних програм і операційних систем.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за таким співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> - практичні заняття: індивідуальна науково-дослідна робота: 40% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 40; - контрольні заміри (модулі): 10% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 10;

	<p>- залікове тестування: 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 50.</p> <p>Підсумкова максимальна кількість балів 100.</p> <p>Письмові роботи: очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (вирішення практичних задач, виконання науково-дослідної роботи). Академічна доброчесність: очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання у роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Відвідування занять є важливою складовою навчання. Студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання письмових робіт, передбачених курсом. Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Ураховуються бали, набрані під час поточного тестування, самостійних робіт і бали підсумкового тестування.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
Питання до екзамену	Наводиться перелік питань та завдань для проведення підсумкової оцінки знань.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості вивчення курсу буде сформовано після завершення курсу.

* *Схема курсу*

16 тиж. / 90 год.	Тема, план	Форма діяльності	Література (за номерами в основній таблиці syllabusу)	Год. лек./прак. /самост.
12 год.	<p>Тема 1. Виникнення обліково-аналітичних систем суб'єктів господарювання та їх трансформація в часі й просторі.</p> <p><i>Мета і завдання дисципліни "ОАС СГ"</i></p> <p><i>Передумови виникнення обліково-аналітичної практики та закономірності її розвитку. ОАС СГ у Стародавньому світі. Найдавніші факти функціонування обліково-аналітичних систем у Стародавньому світі. Обліково-аналітичне відображення господарських явищ і процесів у Стародавньому Єгипті та в Месопотамії.</i></p> <p><i>Розвиток і становлення обліково-аналітичних систем в епоху Відродження. Перші друковані праці з організації обліково-аналітичного</i></p>	Лекція / практичне заняття, самостійна робота	1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 11	1/0,5/10,5

	<i>процесу в італійських містах та їх поширення у європейських країнах. Розвиток обліково-аналітичних наук як основи ОАС СГ на українських землях. Виокремлення основних етапів становлення обліково-аналітичних систем в Україні та їх характеристика..</i>			
12 год.	Тема 2. Структура і класифікація обліково-аналітичних систем суб'єктів господарювання <i>Поняття систем та ідея теорії систем. Визначення ОАС СГ, її елементів та підсистем. Основні завдання ОАС СГ. Структурні складові ОАС СГ. Характеристика елементів та підсистем ОАС СГ. Основні властивості ОАС СГ. Види зв'язку між елементами ОАС СГ та їх класифікація. Класифікація ОАС СГ. Основні види ОАС СГ. Взаємодія і взаємозалежність ОАС СГ і зовнішнього середовища..</i>	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	7, 8, 9, 11.	1 /0,5/10,5
10 год.	Тема 3. Правове й методичне забезпечення функціонування облікової підсистеми суб'єктів господарювання <i>Сутність, види обліку, їх зміст і завдання. Економічні показники і вимірники в обліку. Нормативно-правове регулювання обліку в Україні. Основні принципи побудови бухгалтерського обліку. Предмет облікової підсистеми та її об'єкти. Методи обліку. Документування та інвентаризація. Оцінка та калькулювання. Подвійний запис і рахунки бухгалтерського обліку. Бухгалтерська звітність і баланс. Основні види господарських операцій та їх вплив на зміни в балансі.</i>	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	1, 2, 3, 7,8, 10.	0,5 / 0,5/ 9
12 год.	Тема 4. Функціонування облікової підсистеми суб'єктів господарювання від виникнення господарських операцій до узагальнення інформації у звітності <i>Рахунки бухгалтерського обліку та відображення інформації на рахунках облікової підсистеми ОАС СГ. Основні критерії класифікації рахунків бухгалтерського обліку. Синтетичні та аналітичні рахунки в обліковій підсистемі. План рахунків бухгалтерського обліку. Метод подвійного запису й узагальнення даних в обліковій підсистемі. Узагальнення даних обліку в оборотних відомостях за синтетичними рахунками. Методика складання шахових оборотних відомостей. Оборотні відомості за аналітичними рахунками.</i>	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	1, 2, 3, 7, 8, 10.	1 /0,5/ 10,5
10 год.	Тема 5. Зміст, принципи та порядок організації підсистеми економічного аналізу суб'єктами	Лекція, практичне	4, 5, 6, 7, 8, 9,10, 11.	0,5 /0,5/9

	господарювання <i>Зміст та основні принципи побудови економічного аналізу. Основні цільові функції економічного аналізу. Просторові види економічного аналізу. Часові види економічного аналізу. Організація підсистеми економічного аналізу суб'єктами господарювання та його особливості відповідно видам діяльності.</i>	заняття, самостійна робота		
12 год.	Тема 6. Методи та методики економічного аналізу в обліково-аналітичних системах суб'єктів господарювання <i>Зміст методу економічного аналізу. Методи порівняння. Метод ланцюгових підстановок в економічному аналізі. Метод різниць відносних величин. Методика аналізу майна підприємства. Аналіз капіталу підприємства. Аналіз дебіторської та кредиторської заборгованостей. Аналіз доходів підприємства. Аналіз фінансових результатів підприємства. Аналіз показників рентабельності підприємства.. Аналіз фінансової стійкості підприємства..</i>	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12.	1 / 0,5 / 10,5
10 год.	Тема 7. Правове, організаційне та методичне забезпечення функціонування контрольно-аудиторської підсистеми в обліково-аналітичних системах суб'єктів господарювання <i>Закони і кодекси України з регулювання контрольно-аудиторської діяльності. Піднормативні акти з питань аудиту і контролю. Принципи і Види контролю. Форми проведення контролю на суб'єктах господарювання. Загально-наукові методи контролю. Документальні методи контролю. Методи фактичного контролю. Організація підсистеми внутрішнього контролю. Формування завдань внутрішнього контролю. Виокремлення об'єктів та етапів внутрішнього контролю.</i>	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	1, 7, 8, 9, 11.	0,5 / 0,5 / 9
12 год.	Тема 8. Порядок проведення контрольно-аудиторських процедур обліково-аналітичних систем суб'єктів господарювання <i>Мета і завдання контролю грошових коштів суб'єкта господарювання. Послідовність проведення контролю наявності та руху грошових коштів суб'єкта господарювання. Оформлення результатів контролю. Мета і завдання контролю ТМЦ і основних засобів. Послідовність проведення контролю ТМЦ і основних засобів. Оформлення результатів контролю. Мета і завдання контролю стану розрахунків</i>	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	1, 7, 8, 9, 10,11, 12.	0,5 / 0,5 / 11

	<i>з дебіторами і кредиторами. Послідовність проведення контролю стану розрахунків з дебіторами та кредиторами. Оформлення результатів контролю.</i>			
	<i>ІНДЗ в межах самостійної роботи</i>			<i>6 / 4 / 80</i>

Силабус курсу розробив Швець В. Є.

©Львів, 2021 рік.